

AMERIKANSKI SLOVENE

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 106.

CHICAGO, ILL., TOREK, 8. JULIJA — TUESDAY, JULY, 8, 1924.

LETNIK XXXIII.

Vabilo na katoliški shod.

DNE 27. JULIJA BO VELIK DAN ZA SLOVENSKO METROPOLO NA ZAPADU. — VABI SE VSE ROJAKE IZ ZAPADNIH NAŠELBIN NA SHOD.

Pueblo, Colo. — Zanimivi popisi kat. shodov so namoč prijetni odmevi, odmevi iz prebujenih naselbin. Prinaša res mnogo koristi. Saj vsi radi posnemamo in včasih še zboljšujemo; tekmavi je treba, ponosni smo radi, če tudi nismo ošabni.

Pri šolski igri sta nujno priporočala shod za to stvar navdušena rojaka g. John Germ in g. John Butkovič. Za ožjo, samo osebno korist je človek navadno bolj uren, kakor pa za širjo, skupno, čeravno napor za bolj osebno stvar prinaša nekaj hasni, napor za skupno korist nam pa prinaša veliko bogatejšo žetev. Nikar biti kratkovidni.

Katoliški shod je velik blagor. Zaklad sv. vere je bogat. Zaklad hrani za nas obilno vsega kar povzdiguje na boljše stališče, družinsko življenje postane bolj prijetno, sodelujemo raje in bolj uspešno kot državljani, stopamo višje in višje v kulturi in pametni izobrazbi. Zaklad imamo, zmožni smo tudi — tedaj še navdušenja, potem neumorno sejemmo in bogato žanjemo.

Navdušenje (pep. enthusi-asm), da, tega je treba! Da, ali ga je treba iskati drugod? Ne, kar doma ga prideltamo. Eden nekaj, drugi nekaj, merra prikipi do vrha, kar čez teče. Drug drugemu pomagamo, drug drugemu smo do brotniki. Sovraštvo kot nesnago iz pekla zatiramo, prijaznost in složnost širimo. Ni treba zaničevati nikogar. Samo pogledamo in pokažemo kar imamo v zakladu katoliške vere.

Malo težko je res rojakom in rojakinjam priromati v Pueblo, prav blizu jih je malo. Požrtvovalnost naj se oglasi. Sv. cerkev Vas potrebuje, Puelbški katoličani Vas potrebujemo, da nam bo mo- goče prirediti veličasten katoliški shod. Isti dan, 27. julija popoldan bomo tudi polagali vogelni kamen krasne šole, ki se gradi na Eiler vrtu, tam na hribu.

Pripravljajni odbor.

Kitajci zaplenili američansko orožje.

Shanghai. — Kitajski colninski uradniki, so napadli američanski parnik Talbot, ki se nahaja v pristanišču v Shanghai ter zaplenili 2.000 pušic in municije, v vrednosti \$50.000. Pravico zaplembe utemeljujejo na podlagi prestopka postave, katera prepo- veduje uvoz orožja na Kitajsko.

Ženske na nemškem postaja- jo nezveste.

Berlin. — Nemško uradno poročilo naznanja, da pri raz- porokah je najti vedno več vzrokov pri ženskah, kakor pri moških. Uradna statistika govori, da je bilo v Nemčiji leta 1921. 39 tisoč razporok in leta 1922. 36 tisoč. Razporoč- ni slučajji so se zvišali skoro še za enkrat od predvojnega časa.

SIRITE "A. S. IN EDINOST"

POLITIČNI GLASOVI.

Glavni stan neodvisne stran- ke odprt — Smith je pri volji da odstopi.

Cleveland. — V ponedeljek dne 7. julija, so odprli v Chi- cago glavni stan kampanje za senatorja Robert M. La Folletteja, rep. iz Wis., kateri lovi predsednikov stolček na neod- visnemu šimelčku. To da je v naznanje glavni vodja kampan- je Mr. John M. Nelson, kate- ri je zastopal interese svoje- ga "bossa" na demokratiški konvenciji. Mr. Nelson se na- haja sedaj v Chicagi, da izde- la načrt kampanje, kateri se mora zanesti v vse države A- merike. La Folletteja se ne pričakuje ta teden iz Washingto- na. Ko pa pride se bo posve- toval s svojimi generali in i- menoval sarže, potem se pa umakne na svoj dom v Madi- son, Wis. V jeseni bo pa Mr. La Follette prirejal ture po vseh državah, pri kateri pri- liki bo obiskal vse večje indu- strije, kjer bo držal govore. — George E. Brennan, se je posvetoval s guvernerjem Smithom, nato pa podal izja- vo, da je Smith pri volji od- stopiti, ako bi potem tudi Mc- Adoo odstopil. Od voditeljev McAdoojeve kampanje, pa ni bilo tozadevnega odgovora. Pozneje je pa podal izjavo glavni vodja McAdoojeve kampanje David Ladd Rock- well, da McAdoo ne odstopi.

14-letna deklica usmrtila svo- jega 15-letnega brata.

New York. — Anna Bobar, stara 14 let, spridenka po sla- bil knjigah, je navadno hodila pozno po noči domov. Njen brat John, star 15 let, je pa bil dober pobožni mladenič, kateri je svariil svojo sestro in jo skušal spraviti na pravo pot. Tako je zopet en večer prišla pozno k večerji, John jo svari, kakor navadno, sestra pa pograbi kuhinjski nož ter ga zasadi bratu v — srce.

Mati je trepetala ob mrtve- mu truplu svojega sina, hčer so pa odpeljali v Children — Society. — Zopet imamo do- kaz, kam pripeljejo slabe knjige in materina brezbriz- nost, ki je dopustila, da je hčer ostajala po noči od do- ma in se spridila. — Matere, naj vam bo to zopet za vzgled, da morate vedeti za vsak ko- rak, ki ga stori vaša mladina, da se ne boste kesali ko bo prepozno.

Predsedniške volitve v Meh- ki.

Mexico City. — V nedeljo, so se vršile v Mehiki predsed- niške volitve. Politični opazo- valci prerokujejo, da bo za- vladala v Mehiki radikalna boljševiška vlada. Za pravilni izid volitev se še ne zna.

Praire Du Chien, Wis. — Mrs. Kala Francis, stara 42 let, je med tem, ko so dru- gi člani družine spali, zavžila strup. Nje soprog jo je na- šel mrtvo. Vzrok samomora ni znan.

RAZNE VESTI.

New York. — Eleanor O'Connor, stara štiri leta, ka- tera je v varstvu pri Salvation Army, je odšla 1. julija na "vandrgo." Po štiri dnevem trambanju so jo zasledili krvi- ni psi na grebenu Bear Moun- tain. Bila je zelo onemogla, lačna in žejna, drugače pa po- polnoma nepoškodovana. Pr- va beseda ko so jo dobili je bila: "Jaz hočem malo vode, potem pa sladole." Ko je spi- la vodo, pa pravi, da je zelo zaspana.

Genova, Italija. — V vlaku, ki vozi med Parizom in Rimom, je nastala panika, ko je blizu Voltri kolidiral z nekim tovornim vlakom. Več oseb je bilo le lahko poškodo- vanih. Na vlaku se je tudi na- hajal iznajditelj Marconi, ka- teri je pa ostal popolnoma ne- poškodovan.

Ottawa, Ill. — Miss In- gord Anderson, stara 19 let iz Chicage, je padla raz pe- čine v Starved Rock državne- mu parku 200 čevljev globo- ko, kjer je zadobila težke no- tranje poškodbe. Zdravniki upajo, da okreva.

Washington. — Naši le- talci, ki so na turi krog sve- ta, so prestali na poletu nad Indijo zelo hud vihar, radi po- škodb motorjev njih letal, ker jih je zalotil zelo hud vi- har, pomešan s peskom pušča- ve. Za nadaljni polet so mo- rali premeniti motorje na vseh letalih.

Baltimore, Md. — Štiri osebe so prišle ob življenje, ko so se nahajali na parniku Three Rivers v Chesapeake Bay, na katerem je izbruh- nil ogenj. 94 dečkov od Eve- ning Sun's Newsboy's Band, se je rešilo na parnik Middle- sex.

Detroit, Mich. — Vogel- ni kamen šole sv. Martina, je bil položen dne 29. junija. Slavnosti je prisostval Rt. Rev. škof Calaghen.

Chicago. — V soboto dne 5. t. m. je požar uničil 4 nadstropno poslopje Hirst & Begley, kjer izdelujejo la- peno olje. Škoda se ceni na \$15.000. Ogenj je nastal v kleti, ognjegasci so ogenj o- mejili, da se ni raznesel na po- leg stoječe poslopje. Rešili so tudi množino olja.

Washington. — Sin pre- zidenta Coolidgea, je nevarno obolel, na zastrupljenju, ka- tero je dobil na nogi, ko ga je ožulil čevlji, pri tennis igri. Nahaja se v zelo kritičnem stanju, pod nadzorstvom, več zdravnikov.

Danville, Ill. — Policaji so se vadili v streljanju v Danville na dvorišču za poli- cijsko postajo. Del svinca od- krogelje je pa zletel skozi ok- no drugega nadstropja in ra- nil pod levim očesom 14 let- starega Nathaniella Liddella. Zdravniki upajo, da mu bodo oko rešili.

Danville, Ill. — J. J. Jo- nes, lastnik parlorja mehke- pijace, se nahaja v ječi, kjer dela eno leto pokoro radi prodaje "kička." Sedaj so pa zalotili pri enakemu poslu- tudi njegovo 17-letno hčerko, katero so tudi pripeljali v hi- šo pokore, da bo delala svoje- mu očetu družbo.

Taylorville, Ill. — Joe Carsotti, star 35 let in Joe

GROZILNO PISMO DRU- ŽINI MEDILL MC COR- MICK.

Grozilci zahtevajo \$50.000, ali pa ugrabijo 10-letnega sina. — Detektivi so na- pravili past in ujeli dva osumljenca.

Chicago. — Mrs. McCor- mick, soproga senatorja Me- dill McCormicka, je sprejela groznilno pismo na svojem do- mu na Rock River farmi, v katerem zahtevajo izsiljenci \$50.000. Ako se pa njih za- tevi ne ugoti, pa ugrabijo 10- letnega sina. Za časa spreje- ma pisma, je bil senator od do- ma, tako je Mrs. McCormick kar na svojo pest najela pri- vatne detektive, kateri so ta- koj nastavili past ter ujeli dva osumljenca. V pismu je bil določen kraj, približno pet milj od doma McCormicka, na Westfield Corners in Rock- ford Byron cesti, denar naj se položi v neki tam se nahajajo- čih žleb. Na določen dan se skrijejo detektivi na priprav- no mesto v bližini in krog pol- noči že zagledajo, kako se dva človeka oprezno približujeta določenemu kraju in preisku- jeta v žlebu, na kar detektivi naskočijo, ju premagajo in od- vedejo seboj. Sodi se, da je to delo organizirane izsiljevalne družbe.

"Big Bill" odpre trg v južni Ameriki za Čičaške produkte.

Chicago. — Bivši župan mesta Chicago, Wm. Thomp- son, je opremil svojo jahto "Big Bill", ki plove iz Chica- ge, proti južni Ameriki, kjer hoče dokazati, kakor pravi: divjim ljudem v Borneo, da ima Chicago vse, kar oni po- trebujejo, med potjo pa ho- čejo fotografirati tiste ribe, ki plezajo po drevesih. Velika množica se je zbrala na obrež- ju in vzklikala za odplavajo- čo jahto. — Kapitan ekspedi- cije je Mr. A. J. Duken, kate- rega spremlja 9-letni sinček in njegova žena: edina ženska v družbi. Družbo tudi spremlja radio ekspert E. C. Page. Pot jih bo pripeljala na New Orleans, Panama Canal, In- dijo in južno Afriko. Nazaj pridejo, ako bo šlo vse po sre- či, čez dve leti.

Francija ne bo izpraznila Po- ruhrja.

London. — Novi mednarod- ni zapletljaji znajo nastati med zavezniki, ker Francoska vlada je spremenila zadnje dni svojo politiko glede izpra- znitve Poruhrja. Francija i- ma nove predloge, v katerih omenja, da ne bo zapustila za- sedenega ozemlja takoj, ka- kor hitro bo Nemčija začela izvajati Dawesove načrte, pač pa bo počakala v zasedenem ozemlju toliko časa, da bo Nemčija dokazala, da ima re- sno voljo izpolniti, kar bo ob- ljubila.

Revelere, star 37 let, sta bila že par dni pogrešana. Sedaj so pa našli mrtvi trupli obeh, sedem milj od tukaj. Lokalne oblasti sodijo, da je Carsotti ustrelil svojega kompanjona, nato pa še sebi pognal krog- lo v glavo.

Iz Jugoslavije.

POGREB TRBOVELJSKIH ŽRTEV. — VLADA HOČE ZAVLADATI SLOVENIJO Z NASILJEM. (Izvirno poročilo.) (Konec.)

Ko so spravili nesrečne žrt- ve na varno, se je izvršilo raz- vitje prapora sredi trga tiho in mirno. Od nog do glave o- boroženi orjunaši so preiskali hiše komunistov in odvedli s seboj nekaj komunističnih talcev, med temi tudi 20-let- nega rudarja Franceta Taki- na. Tega so zvezali in obdrža- li zvezanega tekom slavnost- nega razviti in obeda. Ko so mu dali jesti in piti, sta ga od- peljala dva orjunaša proti kamnolomu in ga v znamenje maščevanja za orjunske žrtve na mestu justificirala — ustre- lila z dvema streloma v čelo. Iz istega vzroka so orjunaši tudi zažgali komunistični de- lavski dom kljub temu, da je po trgu patroliralo nad 50 o- rožnikov.

Padle orjunaše so z večer- nim vlakom prepeljali v Ljub- ljano in jih položili v mrtva- šnico pri Sv. Krištofu, drugi dan so jih prepeljali na mrt- vaški oder v Narodni Dom, odkoder se je vršil pogreb v torek dne 3. junija na pokopa- lišče k sv. Križu. Pogreba so se udeležili najvišji zastopni- ki vlade in vojaštvo. Isti dan so tudi komunisti pokopali svoje žrtve v Trbovljah.

Vest o tragičnih trbovelj- skih dogodkih so še tekom ne- delje razširile posebne izdaje ljubljanskih dnevnikov. Med ljudstvom je zavladalo veliko razburjenje in splošno obža- lovanje oboje stranskih žrtve.

Po Ljubljani so bile izprva simpatije na strani orjunašev, ker so namreč morale biti na njih strani. Danes pa že obso- ja vsa poštena in slovensko čuteča javnost nasilje, s ka- terim so nastopili orjunaši posebno v dneh, ko so nesre- čne žrtve še ležale na mrtva- škem odru. Po zgledu laških fašistov so prihajali orjunaši v zasebna stanovanja in javne lokale ter z revolverjem v ro- ki izsiljevali razobeženje čr- nih zastav. V nedeljo zvečer so isti zahtevali, da se mora- jo v znak orjunskega žalova- nja prekiniti napovedane ve- selice, gledališke predstave in podobne prireditve. Kdor ni precej pariral, so mu polo- žili revolver na srce. V pon- deljek sta dva orjunaša celo vdrla v stanovanja dr. Le- meža, vodjo ljubljanskih ko- munistov, razbila v pričo že- ne in otroka pohištvo in odne- sla 400 Din. Nad Ljubljano je ležala taka pobitost in strah, da si niso upali ljudje skoro dihati, kaj šele svoje misli iz- raziti! Kajti za vsa ta nasilja je vedela javna oblast in po- licija, ki pa kljub temu niti z mezinem ni ganila. Šele dan po pogrebu se je opogumil "Slovenec" in začel od tedaj dalje dan za dnem opozarjati javno oblast, da naj se vendar že enkrat zgane, poišče prave povzročitelje krvavih tr- boveljskih dogodkov in jih po- postavi kaznuje, če sploh v Jugoslaviji kake postave ob- stojajo in kaj veljajo. Oblast je izprva zapirala samo ko- muniste, pod pritiskom javne- ga mnjenja se je pa nazadnje vendarle zglasila in do da-

nes zaprla tudi štiri orjunaše. Pričakovati pa je še nadalj- nih orjunskih aretacij, ker ljudski glas že s prstom kaže na glavne krivce, ki jih pa o- ko oblasti noče videti, pa jih bo moralo.

Opisani sramotni umor ru- darja Fakina in tatvina 400 dinarjev sta madež, ki ga Or- juna ne bo mogla tako hitro zabrisati. Orjuna, preiskoval- ni srbski sodnik in vladnemu režimu prijazno časopisje sli- ka ta nečloveški umor kot "zagonetno dejanje," ki so ga komunisti najbrž sami za- krivili. Toda na to "zagonet- no dejanje" nihče ne veruje, ker so štiri oči videle grozno justifikacijo in ki dotičnega, ki jo je izvršil, tudi dobro po- znajo. Zaenkrat molče, a molče govore, da vlada, ki je v prvi vrsti zakrivila trbovelj- ske dogodke, tudi molče sliši.

Trboveljski dogodki imajo namreč dalekosežno politično ozadje, to ve danes vsakdo, ki le površno pozna naše raz- drapanje notranje razmere.

Sedanja manjšinska vlada dobro ve, da je večina sloven- skega in hrvatskega ljudstva proti nji. Prav tako dobro ve, da ne bo mogla dobiti večine potom poštenih in svobodnih volitev. Zato poskuša s po- dobnimi sredstvi, kakor jih uporablja v Macedoniji in Črni gori — z žandarmerijo, policijo, vojaštvom, Orjuno. S prenapeto nacionalistično mislečo mladino upeljuje kr- vave dogodke, ki bi ji dali povod, da proglasi v Sloveni- ji in na Hrvatskem obsedno stanje in potem tega diktatu- ro. Zgoraj navedeni "Avtono- mist" pravilno tolmači, ko pi- še: "Trenotek, ko vlada rabi povoda za nasilje, pa je danes že tu! Bližajo se razne volit- ve, glavno državne volitve! Sedanja vlada dobro ve, da na Hrvatskem in v Sloveniji ne bo dobila nobenega glasu na pošten način. Zato pa bo po- trebno tudi na Hrvatskem in (Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljateve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsake- ga dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile večerj siedeče: Skupno s poštnino:

500	—	Din.		\$ 6.50
1.000	—	Din.		\$ 12.65
2.500	—	Din.		\$ 31.50
5.000	—	Din.		\$ 62.50
10.000	—	Din.		\$ 124.00

100 — Lir. \$ 5.10
200 — Lir. \$ 9.85
500 — Lir. \$ 23.75
1.000 — Lir. \$ 46.25
Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakova- no, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljateve na- kažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAV- NO.

Vse pošiljateve naslovite na—SLO- VENSKO BANKO
ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK
70—9th AVE, NEW YORK, CITY

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914. Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Friday.

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879."

Kakor smo že večkrat pribili.

Med slovenskimi rdečkarji v Ameriki zadnje čase vre in gospodo na Lawndale temeljito žehtajo in krtačijo. Rdeči listi, očitajo eden drugemu, laži, podtika nja, zavijanja, itd. Del Slov. je te dni opisala chicaške rdeče slov. liste za lažnjive, ker baje niso resnice poročali. Najbolj značilno pri tem seveda je, da to prihaja direktno iz rdeče sredine. Če bi mi napisali, bi njih pristaš zmigal z ramami in rekel, katoliški list je nestrpen in zato napada. Tu pa je svež dokaz, da listi, kakor je Prosveta, Proletarec in Gl. Smrdobe večkrat zapisejo kako tako debelo, da se jo lahko o polnoči ošlata in spozna za kosmato laž.

Mi smo ponudili pred kratkim nekaterim slovenskim rdečim listom lepo nagrado \$500. ako sami, ali pa kdo drugi more dokazati, da se nista dva protiverska lista temeljito zlagala v svojih gotovih številkah. Po nagrado ni bilo nikogar. Vedeli smo že naprej da jih ne bo, ker mi smo vedeli za kaj smo nagrado obljubili, namreč zato, ker sta Prosveta in Gl. Smrdobe poročala neresnico o kupčiji "Amerikanskega Slovenca." Ne prvi ne drugi, ni zanimal, da se je lagal. To pa je javno priznanje od obeh listov, da sta lagala in hotela javnost nafariati. To smo ponovili ponovno, da ne bo slovenska javnost tega dejstva kar tako pozabila.

Te dni pa je milwauška Slovenija, ki je sama rdeča, da bolje biti ne more, pripela chicaškim slovenskim rdečim listom tisto znamenje na prsa, ki se ga pripelja takim, ki lažejo in ne morejo resnice govoriti. To je menda pa dovolj, da bo marsikateri spregledal, kje je resnica in kje njena nasprotnica laž. Tudi milwauška tetka nima čistega jezika. Zavija in potvarja, kakor je pač to navada verskih nasprotnikov. Vendar v jezi je povedala to, kar je vedela o svoji sosedki Prosveti. Oštelar jo je, ker le preveč "resnično" poroča.

Ako, slov. rdeča gospoda ne more resnice govoriti niti med seboj, kdo za božjo voljo naj verjame še le temu, kar lawndalska gospoda gobezda o naši veri, naši duhovščini, itd?! Kdor ni popolnoma slep in gluha takim lažimostrom ne more verjeti najmanjše stvari.

Za slov. narod v Ameriki je že skrajni čas, da si izbriše prah iz svojih oči. Poglej na dejstva in potem sodi sam. Ako pa tega naš narod ne bo storil pravočasno, tedaj se bodo perijode milijonskih fondov vedno pojavljale med nami. Zakaj lawndalska gospoda rada vleče in žalostno je le to, da se ji dajo vleči tudi taki, ki mislijo, da so gospodarji svojega razuma. Toda resnica je, da kdor se da tej gospodi za nos vleči je jako slab gospodar svoje glave in svojega razuma. To ve tudi lawndalska gospoda sama, kajti vsem takim se ona v pest smeje, kar se jim tudi lahko, ker se ji puste tako lepo striči.

Na najvišjo goro sveta.

Prof. Dr. Vinko Šarabon (Ljubljana.)

Je že tako. Naj reče kdo kar hoče, zmeraj nas vleče neko notranje hrepenenje gor na sinje višave, kjer smo sami z naravo in prosti vseh vezi. Davno že so bili premagali turisti vse evropske vrhove in ko ni bilo več, so šli nad Kavkaško gorovje na mej med Evropo in Azijo, nato nad afriške in ameriške velikane. Stopili so na MacKinley, najvišjo goro Severne Amerike 6240 m, vzpeli so se na Akonkagu, skoraj gotovo najvišji vrh Južne Amerike, 7000 metrov visok. — Triglav meri 2863 metrov, najvišja evrop-

ska gora Mont Blanc pa 4810 m. — Niso bili pa še premagani orjaki Azije, orjaki, ki se jim nič na svetu ne more postaviti ob stran. Evropejci so šli tudi tja, dospeli so v višino 7500 metrov, potem so pa obupali in so rekli, da više ne gre. Ne samo zaradi prepada, plazov in silnih vetrov, kakršnih drugod ne poznajo, temveč predvsem vsled pomankanja zraka. Zrak sestoji iz kisika in dušika, prvi je težji, drugi lažji, prvega je toraj ob zemski površini več kakor pa v višjih legah. In če gremo gor in je kisika zmeraj

WEST PARK, O.

O združitvi Am. Slov. in Edinost. — Bravo to je pa nekaj imenitnega sem vskliknil, ko sem čital novico, da je kupila "Tiskovna družba Edinost," Am. Slovenca v združitve. Ko sem pred pol leta čul, da je prišel Am. Slov. v tuje (nemške) roke, sem si mislil, kako škoda, da je prešel ta prvi slovenski pionir, v roke tujcu. Mislim sem si, kako sramotno za nas katoliške Slovence, ko smo tako brezbrizni, — a danes? Z veseljem pozdravljamo ta velevažni korak za nas katoličane in čestitamo tiskovni družbi "Edinost" da so oteli našemu narodu, najstarejši slovenski list. Am. Slov.

Naši nasprotniki se jeze in norčujejo, eni celo pravijo, da je tudi to nazadnjaštvo, — no pa nič ne de kaj pravijo, mi vemo, da je — napredek. S to združitvijo, se nadajamo nove dobe in sicer, da dobimo že toliko zaželjeni dnevnik. Takega dnevnika kot je Edinost nam je treba, kaj nam pomaga deset ali pa dvajset tednikov, ako nimamo enega katoliškega dnevnika. Zelo nam je potrebna dnevnik, da bi imeli še večji odpor proti dnevnikom, ki pohujšujejo s svojim brezverstvom. — Od Edinosti pričakujemo dnevnik, ker v Edinosti čitamo toliko koristnega, za nas katoliške Slovence, kateri častitamo, za tako odločni nastop, proti sramotiteljem, naše vere in duhovnikov.

H koncu dopisa še enkrat čestitam združitvi teh dveh listov, v nadi da bo kmalo dnevnik.

S pozdravom

Josip Grdina.

PUEBLO, COLO.

— Bralcem Ave Marije in dičnega kat. lista A. Sl. Edinost, bi bilo jako všeč, ako prinesete sliko letošnjih graduantov. Letos jih imamo 43 in in več dečkov kot deklet. V kratkem bomo zasadili lopoto ter pričeli graditi šolo, ki bo pravičen ponos za naše Slovence in Hrvatce. Ako le mogoče bomo začeli tudi višjo šolo, vsaj za trgovinski oddelek.

— Več zavednih in vernih rojakov so že podpisali precejšne svote, druge bomo še obiskali, da ne bo treba narediti prevelikega dolga na faro. Marljivi farani in faranke pripravljajo za 4-dnevni Bazar, avgusta 3. 5. 7. in 10., da se bo boljše shajalo. Poveden je prepodila mnogo faranov na bližnji hrib in to je bil strogi ukaz, da se mora zidati. Vsak prizna, da je novi prostor pravi raj v mestu, lep park, katerega si je pripravil bogatin Eiler, lastnik velike topilnice. Marsikdo reče, da je sam Bog naklonil, da so bogatini pripravljali krasni dom

zase, ali prišel je v last delavcev in sicer za božjo čast. — Naši stanovalci v Grove so pa zopet veseli in tudi drugi na hribu, da smo prostorno cerkev krasno prenovili zunaj in znotraj. V par mesecih bo vezal naselbino v Grove in Bessmer še veliki most, tako, da se bo nepotrebna zamera kmalo zgubila. Seveda bi vsak imel rad najboljše sam pri sebi.

— V petek smo zopet morali izročiti materi zemlji rojaka, katerega bomo težko pogrešali. Martin Gersič, 56 let star, doma iz Suhorja, Dolensko je par let bolehal in v Gospodu zaspal 23. junija. Pokojni se je marljivo in navšeno vedno brigal za cerkvene naredbe v fari in za društveno življenje. Bil je eden ustanovnikov dr. sv. Jožefa, K. S. K. J. in je zraven še spadal v dr. sv. Trojice, sv. Antona (slovaško dr.) in pa v dr. Sokol, Marije Pomagaj. Pred nekaj leti je imel največjo trgovino v naši naselbini in pečal se s tem do svoje prerane smrti. Zapušča poleg mnogo sorodnikov, svojo soprogo in osmero otrok, kateri pa so že večinoma dorasli. Izražamo jim svoje prisrčno sožalje!

C. Z.

JOLIET, ILL.

Sedaj ko sem gotov s svojim vspešnim potovanjem, se Vam dragi sorojaki najpristneje zahvaljujem; veseli me, da kljub slabim delavskim razmeram vstrajate za dobro stvar. Pokazali ste s tem, da se zavedate, kako važen je danes katoliški list med našim narodom. Žali Bog, da se najde še pri več katoličanih brezverski list. Pri verskih odpadnikih tudi ne boste dobili katoliške liste, zato tudi iz Vaših hiš naj izgine brezverski list, da se ne okuži hiša pošteni ljudi. Verski odpadniki se boje katoliškega tiska, ker jih peče vest, da so zašli na krivo pot, vsled tega pa napeljujejo še druge in jih potegujejo s sabo v brezno slepote. Več rojakov že komaj čaka, da bi postal naš list dnevnik in soglaš s taktiko katerega zavzema. Blizu dnevnika smo, rojaki gre se za sveto stvar, pridobite vsak še nekaj naročnikov, da se spolnijo želje našega naroda, — za katoliški dnevnik. Naši možje se držijo načela: "Ne kar veleva mu stan, kar moraš to mož si storiti dolžan." To so Mr. Blut, Mr. Muhič in Mrs. Kostelc v Rockdalah, ki se neumorno trudijo za naš list, katerim gre zahvala, da se je pridobilo toliko novih naročnikov.

H koncu dopisa še enkrat hvala dobrotnikom s pozdravom

Frank Kurnik.

FOREST CITY, PA.

16. junija sem nadaljeval potovanje ter še istega dne zvečer prišel med znane in dobre prijatelje v Forest City. Najprvo sem se napotil k znani družini Gerčmanovi, kjer sem bil nad vse gostoljubno sprejet in pokrepčan. Takoj sva napravila načrt, za drugi dan in ko je napočilo jutro, že sva bila s sinom Stefanom na nogah ter se takoj odpravila na delo. Ker mi je šla cela družina našega zastopnika Gerčmana na roko, je bil vspeh zelo povoljen, zakar srčna hvala družini Gerčmana, za pomoč in gostoljubnost. — Hvalo sem tudi dolžan gosp. župniku Rev. Jevniku, ki je v prekrasnih besedah povedal, da kakor se pozna človeka s kom da obuje, takšen je, tako je s časopisjem, kjer se pozna kakšne časopise človek bere. Kedor bere brezverske časopise, gotovo ne more biti dober človek, zatorej proč z brezverskim časopisjem. Dragi naročniki stari in novi, resnične so te besede Vašega čast. g. župnika. — Zahvalim se tudi Mr. Kovačiču za pomoč, ker mi je tudi on veliko pripomogel za doseg novih naročnikov, kakor tudi za prav okusno večerjo. Ravno tako se zahvaljujem cenjeni družini Kominovi za postrežbo in Mr. Svetetu za prijazni sprejem. Še enkrat vsem dobrotnikom — hvala. — Delavske razmere tukaj še niso tako slabe, ker dela se vsaki dan v premogorovih. Tukaj je le trdi premog.

Leo Mladič, pot. zastopnik.

ZAHVALA.

Ker sva dobila novodoma njine poroke te dni toliko čestitk, je nama ne mogoče na vsako pismeno odgovoriti in se za iste primerno zahvaliti. Zato se tem potom oba podpisana za vse prejete čestitke vsem najpristneje zahvaljujeva.

Obenem naju veže dolžnost, da se najiskrenejše zahvaliva sorodnikom in vsem prijateljem v La Salle, za njih veliko prijaznost in gostoljubnost. Predvsem družini Mr. in Mrs. Frank Hrovat; Mr. in Mrs. Joe Bregačevi družini; Mr. in Mrs. Frank Mišjakovi družini in Mr. in Mrs. Jožef Loušinatovi družini. Vsem najlepša hvala!

Mr. in Mrs. John Jerich, Chicago, Ill.

"Triumph" se vedno pričinja s poskušnjo.

Kadar laž pride k moči, tedaj postane moč sama laž.

Ako pričakuješ, da bi bil povzdignjen in veljaven, ne sedi preveč.

Ako pa hočeš biti napreden pa moraš biti štirivoglat, visok ali pokončen.

Ali veste zakaj mlado prase tako veliko je? Zato ker namerava enkrat v veliko svinjno zrasti.

Raznim mazačem pri Prokleti, ki potvarjajo dopise in jih po svojem umazanem kopitu predelavajo bodi povedano to le: — Vi vpletate med vrste dopisov svoje neslane izraze, ki se glase vedno enako, kakor vrabčija čivkanje. Po vaših dopisih, pod katerimi se čitajo imena kot: Pajžel, Martin Z. P. Pogača in kaki propadli zeleni Klanček se navadno čitajo eni in isti izrazi, kar potrjuje, da se iste vrine med dopis v znani Zafkrnikovi kovačnici. — Se ne dolgo tega ste naložili nekemu staremu premogarju R. tako neumno butaro, da so se ji krave smejale. Zdal pa zelenemu K. iz Brgdprta. — Pametni čitatelji ne obsojajo radi takih budalosti kakšnega zelenega Klančka, pač pa vas urednike, ki imate tako malo pameti, da še zraven pobarvate take dopise s svojo farbo, ki je pa vedno enaka. Za ljudi brez spomina je morda vaša razškatljana rdeča lajna novost. Za ljudi, ki imajo pa le drobce spomina je pa to vedno enako žabje reglanje po vašem lajbžurnalu velik dokaz, da se v vaši kovačnici hudo kuje, in da v vaših glavah vlada velika praznosta zlasti v onem delu, kjer se nahaja spomin. Če bo šlo še kaj časa to pot, boste lahko samo ime naselbine spremenili na pod podpis boste utaknili kako izmišljeno ime, vsebina dopisa se pa lahko hrani in rabi naprej.

Druga velika budalost je tudi to, ko je Prok. zapisala te dni o delavcu Dvoraku, ki se je usmrtil s karbolno kislino. Tetka je zapisala: "Izpil je karbolno kislino, da se umakne iz človeške družbe, ki se ponaša s svojo krščansko civilizacijo."

Molek se je hotel s tem znesti nekoliko nad krščanstvom, toda njegova gesta je bila zelo nerodna. Tisti K(i) T(e)l(e)ta B(ita), je hlačar otrok. Stokrat mu povej, a on vpije po svoje. Vidiš Molek, če bi današnji kapitalistični svet izverševal dolžnosti v taki meri, kakor veleva krščanstvo, bi Dvorak ne stradal. Pa tudi Dvorak, če bi bil pravi kristjan bi ne bil obupal in se usmrtil, kakor se je. Samo malo navadnega zdravega razuma je treba, pa se vidi kje je vzrok. Le kaj bi podtikal vse krščanstvu, ki uči ravno nasprotno. Najbrže pa je bil dotični pripadnik tiste vrste ljudi, kakoršni ste vi. Za vsak škandal, ki ga naredi kje kak pijanček ali človek, ki zgubi svojo pravo pamet, hočete kazati na krščanstvo. Če bi mi hoteli rabiti take dokaze proti vam, mi vas zasipljemo z njimi!

Brusilni kamen bi ne mogel ničesar nabrusiti brez svoje naravne ostrine.

manj, ne moremo dihati, glava nas boli, pljuča strahovito delujejo in ne moremo naprej. Za 100 metrov višine, ki jih premerimo sicer v četrt ure, so porabili turisti tri, štiri ure in še več. Napravili so tudi umetne poskuse, postavili so v sobo stekleno stavbico, zredčili v njej zrak tako, kakor je v višini 8000 m, in so poskušali stopati v tej stavbici po lestvici, postavljeni tam, pa brez tovara; in ni šlo. In rekli so, da tudi v naravi ne bo šlo.

Pa so se našli ljudje, Angležji, ki so šli preko vsega in so si vzeli za cilj osvojitve najvišje gore sveta, gore EVEREST, ali kakor pravijo domačini, ČOMOLUNGMA. Če pa ta gora v Himalaji, 2400 kilometrov dolgem najvišjem go-

rovju sveta. — Jugoslavija meri od juga do severa 670 kilometrov. Himalaja je v Aziji, med Indijo in Tibetom, pomeni toliko, kakor domovina snega; goro imenujemo Everest, po angleškem zemljemeru istega imena, domače ime Čomolungma pa pomeni boginja in mater zemlje, gotovo prav prikladno ime. Do leta 1906. so mislili, da je najvišja gora sveta Gavrizankar, ki je tudi v Himalaji. A to je bila pomota, ki pa žalibog še danes straši po knjigah in časopisih; Gavrizankar je visok 7140 m, Mt. Everest pa 8882 metrov.

Že dolgo časa so poskušali, približati se Čomolungmi, ko je vrh so izmerili iz daljave. Pa niso imeli sreče. Veliko ovir in sitnosti je delala zlasti

vlada Tibeta, koje glavar je znani dalai-lama — izgovori: tale-lama. — Tako tudi najvztrajnejši naskakovalec, angleški general Bruce, (izg. brus), ni imel vspeha. Že od leta 1893. naprej se je trudil na vse načine, da bi prišel v bližino kraljice gore, pa ni šlo. Leta 1920. so pa ustanovili v Londonu poseben odsek za raziskovanje Mt. Everesta in njegove okolice; Anglež Bell je šel prosit dalailamo v Tibet za dovoljenje potovanja in ga je dobil.

Leta 1921. je odšla prva ekspedicija, vodil jo je polkovnik Bury, star izkušen turist in poznavalec Himalaje in Tibeta. Niso pa hoteli priti na vrh od juga, ker je tam razlika med ravnino in gorovjem prevelika, temveč od se-

vera, od Tibeta (ki je že sam 4000—5000 metrov visok. Šli so čez himalajske prelaze na severno stran in so prodirali od tod proti jugu. En oddelek je šel naravnost proti severnemu pobočju Čomolungme in je prišel v dolino RONGBUK; začetni jarki te doline so vsi pod ledom. Tam so imeli Angležji priliko opazovati vse veličastnost narave in kako vpliva ta veličastnost tudi na domačine. Neka stranska dolina ima vse polno skalnih votlin in v njih prebivajo tibetanski menihi in nune in se ne zmenijo za svet. pozabijo na vse in so srečni. Ko so jim Angležji pripovedovali o svetovni vojski, o kateri ti ljudje v onih divjih gorah seveda niso nič vedeli, so jim odgovorili: (Dalje sledi.)

V NEDELJO POPOLDNE.

TEDENSKI KOLEDAR.

5. po bink. — O farizejski pravičnosti. Mat. 5.
13. Nedelja — Anaklet, pa-
pež.
14. Ponedeljek — Bonaven-
tura, škof.
15. Torek — Henrik II., ce-
sar.
16. Sreda — Devica Marija
Karmelska.
17. Četrtek — Aleksij, škof.
18. Petek — Kamil Lelski,
spoz.
19. Sobota — Vincenc Pavlj.
spoz.

J. M. S.:
PAMET IN VERA.
Slovenskemu narodu v potrdi-
tev njegove vere.
PREDGOVOR.

Nesrečen je, kdor ne pozna
glavnih resnic sv. vere, to-
da še bolj nesrečen je, ako jih
pozna le slabo, površno," je
rekel nekdanji francoski mini-
ster Talrang (Talleyrand).
Kdor dobro ne pozna vsaj po-
glavnih resnic sv. vere, je v
največji nevarnosti, da izgu-
bi svojo vero, ali da vsaj zai-
de v versko mlačnost in brez-
briznost (indiferentizem) in
s tem v vero, katero je vedno
rodilo brezverstvo in verska
brezbriznost. To nas uči že
sv. pismo v besedah: "Zara-
di tega je bilo moje ljudstvo
peljano v sužnjo, ker ni ime-
lo vednosti." (Iz. 5, 13.) "Ker
je ljudstvo nevedno, zato ni-
ma vere," je rekel slavozna-
ni učenjak dr. Hettinger. (A-
polog. II., 397.)

Ta nevarnost preti tudi na-
šemu narodu zlasti današnje
dni, ko od vseh strani napa-
da sv. vero, sv. cerkev in nje-
ne služabnike. Posebno ne-
varni so taki zlobni, po naj-
večkrat čisto neopravičeni na-
padi na cerkvene služabnike,
ker priprosti, neuki človek na-
vadno ne zna ločiti resnice od
oznanovalec resnice, ki sem
ter tja, — in to priznavamo
tudi mi, — ni vreden svoje
zvise sluzbe, ter zavre
z njim tudi resnico samo. On
gleda le na umazano roko, ki
mu ponuja denar, in ko odbi-
je vrnjeno roko, odbije tudi
denar, dasi je isto vreden,
kakor če mu ga ponuja čista
roka.

Zato je treba temeljitega
pouka v verskih rečeh tudi na-
šemu ljudstvu. Ne pravim, da
ga ljudstvo ne dobiva v cer-
kvi. Pa le prehitro se izgubi,
kar človek sliši, in koliko jih
noče več poslušati besede.

božje, koliko jih sploh ne mo-
re v cerkev. Gotovo torej u-
strežem dejanski potrebi, a-
ko v teh spisih razlagam te-
meljne resnice naše vere ta-
ko, da se bode vsakdo lahko
doma poučil o najvažnejših
resnicah ter se sam prepričal,
kako neopravičeni so ugovori
nasprotnikov zoper te res-
nice.

Dalje naj pa bodo ti spisi
vernemu ljudstvu v tolažbo.
Tudi pri njih naj se vresniči-
jo besede apostolove: "Kar-
koli je pisano, je v naše pou-
čevanje pisano, da po potrpe-
ljivosti in tolažbi pisem upa-
nje imamo." (Rim. 15. 4.)
Ako kdaj, potrebuje verno
ljudstvo tolažbe zlasti v da-
našnjih burnih časih. Ako vi-
di, kako neverstvo vedno po-
nosneje dviguje svojo glavo,
kako se tudi najsvetejše me-
če v blato, ako opazuje to-
liki nered v človeški družbi,
kaj bi ga pač moglo uspešno
je vzdrževati na pravi poti,
kaj ga izdatneje tolažiti, kar-
kolje vedno bolj in bolj spo-
znava resnice sv. vere, zlasti
one, katere obravnava ta knji-
ga, ter se prepriča, da so ni-
čevsi vsi ugovori nasprotnikov,
da so le sleparija in goljufi-
ja, ter da je ves njih napor
zaman. Kolikor jasneje in
globokeje spoznava vernik sv.
resnice, s tem večjim veseljem
s tem večjo navduženostjo se
jih oklepa ter iz njih zajema
ono tolažbo, katere zaman i-
ščeš v puhlih današnjega
brezvernega sveta.

Navajam večino le um-
stvene dokaze, da čitatelji
spoznajo, da zdrava pamet, s
katero se posebno ponaša da-
našnji svet, ne nasprotuje ve-
ri, marveč, da nas ravno ona
uči verovati. Čitatelji naj
spoznajo, da ni nespametno
verovati, kakor pravijo neka-
teri, ampak da je ravno brez-
verstvo največja nesamet in
nesmisel. Res je, da nekatere
resnice presegajo našo pa-
met, a nikakor ji ne nasprotu-
jejo.

Namen mi je, polagoma ob-
ravnati vse poglavitne res-
nice svete vere. Zajemam pa
snov iz najboljših apologetič-
nih spisov raznih pisateljev,
kakor Hettinger-ja, Ham-
merstein-a in Paglia: "La ragione
guida alla fede" in drugih, ter
tudi iz svoje zbirke, v kateri
sem nabral v to stroko spada-
joče snovi iz raznih knjig in
časopisov.

Ker pa za krščansko vero
ne zadostuje samo to, da s

svojo pametjo spoznavamo
verske resnice, ampak nam je
neobhodno potrebna tudi mi-
lost božja, zato želim in pro-
sim, da bi Bog in blažena De-
vica Marija obilno blagoslo-
vila to njima posvečeno delo,
da bi vkljub pomanjkljivosti
pripomoglo slovenskemu na-
rodu ohraniti njegov najdraž-
ji zaklad, sv. vero, ter rodilo
obilno sadu za njegov častni in
večni blagor!

Pisatelj.

VRH MOUNT EVERESTA NEDOSEGLJIV?

Zdi se, da Mount Everest
naravnost z demonsko odpor-
nostjo kljubuje vsem posku-
som, da se človeka noga po-
ne na najvišji vrh sveta. Ka-
kor znano, je leta 1922. an-
gleška ekspedicija, ki je raz-
polagala s tehnično dovrše-
nimi pripomočki, da premaga
tega gorskega orjaka, nekoli-
ko sto metrov pred ciljem mo-
rala opustiti svojo namero.

Mount Everest, ki ima raz-
gled proti jugu na širo ozem-
lje Indije, proti severu pa na
neznano visoko planoto tibet-
sko, se je s svojo nepremaglj-
ivo vremensko silo otresel vsi-
ljivih ljudi. A Angličje niso
stvorili, ki bi se dali tako lah-
ko oplasiti. Že letošnjo po-
mlad se je podala na nevarno
pot nova ekspedicija pod vo-
dstvom polkovnika Nortona. V
spremstvu svojih rojakov M-
loryja, Hazarda in Geoffreya
ter male čete Gurkov, ki pre-
bivajo ob vznožju himalaj-
skega pogorja, je početkom
maja odrinil z indijske meje,
da iznova, in sicer zopet s se-
verne strani poskusi pohod na
Mount Everest, ki se ni posre-
čil njegovemu predniku. Dne
3. maja je ekspedicija zapu-
stila svojo bazo pri Rongbuku
ter pričela svoj pohod ob se-
vernem pobočju visoke plano-
te. Pohod naj bi se olajšal z
napravo treh zalog za živila.
Z nepopisnimi težavami, ki

so jih povzročali neprestani
snežni viharji, je ekspedicija
prispela do točke, kjer naj bi
se uredila živilska zaloga št.
2. Mraz je bil grozen. Termo-
meter je kazal 25 stopinj pod
ničlo. "Popoldne — poroča
polkovnik Norton — se nam
je nudil strašen prizor: sku-
pina onemoglih ljudi se je o-
poteljala preko ledenikov v
smeri skladišča št. 3. Le eno
noč so se mogli upirati mra-
zu, ki s svojimi 30 stopinjami
vsenaokoli odreveni." Kljub
temu se je neustrašljivi skupi-
ni z neizmernim naporom po-
srečilo nadaljevati pohod, pri
katerem je vedno grozila ne-
varnost, da premazani ple-
zavci strmoglavijo v 3000 m
globok prepad, ter doseči šo-
torišče št. 3. A tam je sku-
pino zatekel snežni vihar, ki
je trajal 48 ur in uničil zadnjo
nado, da dosežejo svoj cilj.
Polkovnik Norton poroča da-
lje: "V noči od 10. na 11. ma-
ja je bil vihar neznosen. Raz-
trgal je popolnoma naše šoto-
re. Bili smo zasuti s snegom.
Pohoda nismo mogli nadalje-
vati. Domačini Gurki, o kate-
rih smo mislili, da premagajo
vse napore, so čisto omagali."
Ravno tako kakor njena
prednica se je morala vrniti
tudi Nortonova ekspedicija.
Povratek pa je bil skoraj prav
tako težaven kakor pohod. V
najtežjih razmerah so končne
dospeli zopet v Rongbuk.
Brezuspešno ekspedicija je

vendarle zahtevala človeško
žrtev — enega izmed Gurkov
je zadela možganska kap, ki
v onih višavah ni redka.
Nekemu drugemu domači-
nu sta zmrznili obe nogi in
skoraj noben udeležnik te eks-
pedicije se ni vrnil brez ško-
de na svojem zdravju. Mount
Everest torej neusmiljeno ču-
va svojo tajnost in ne da člo-
veški nogi, da bi mu plezala
na glavo.

JOLIETČANI POZOR!

Naznanjam rojakom in fa-
ranom fare sv. Jožefa, da i-
mam veliko zalogo knjig iz
Knjigarne Edinost iz Chicago.
Mašne knjige v slovenskem in
angleškem jeziku in vsako-
vrstne nabožne in povestne
knjige trdo in mehko vezane
zelo po nizki ceni. Dobite me
na mojem domu:

MARKO BLUTH,
512 — No. Broadway St.
JOLIET, ILL.

JAZ MARY ŠTALGER CLEVELAND, O.

sem rabila Wahči-
čevu Alpentinkture
za lase, ker so mi
strašno odpadali
tako, da bi bila vse
zgubila, ako ne bi
rabila Wahčičeve
Alpentinkture, od
katere so mi lasje
takoj prenehali od-
padati in dalje kra-
sno in gosti rasti
tako, da imam se-
daj en jard in tri
palce dolge lase,
zakar se g. Wah-
čiču zelo zahva-
lim.

Imam pa še več drugih zdravil, ka-
tere bi morala imeti vsaka družina
pri rokah v slučaju potrebe, kakor
so moške, ženske in otroške. Za ra-
ne, opekline, kraste, grinte, bule, tu-
rove, srbečo kožo, prahute na gla-
vi, zoper sive lase, revmatizem, ko-
stobil in trganje, kurja očesa, brado-
vice itd. Pišite takoj po cenik, ga
pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ

1434 — E. 92nd St. blizu
SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND, OHIO.

TONY DIME

1738 W. 22nd Street.
Se priporoča Sloven-
cem pri nakupu oblek
po miri, delo unijsko
jako zmerne cene bla-
go prvovrstno.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE
Prevaža pohištva — premo-
les — in vse kar spada
prevažalno obrt. Pokličite
ga po telefon! Phone Roosevelt: 8221

SLOVENSKI JAVNOSTI!

SLOVENCI ČESTOKRAT RADI POVDAJAMO PRELEPO GESLO:

"Svoji k svojim!"

ALI SE PA TEGA GESLA TUDI DRŽIMO?

IME MR. JOSEPH PAVLAKA slovenskega pogrebnika v chikaški
naselbini je gotovo večini našega naroda dobro znano. Mr. Joseph Pavlak
izvršuje pogrebniški posel že 15 let v občo zadovoljnost naroda. S svojimi
skušnjami je v stanu zadovoljiti vsakogar, ki se obrne na njega v tem
oziru.

Mr. Joseph Pavlak je naš rojak Slovenec. On je član večih slovenskih
društev in slovenske trgovske zveze, in Slovence podpira. Z njim se zme-
nite v svojem lastnem jeziku. Iz teh vzrokov bi morali torej vsi naši roja-
ki imeti to v spominu in kadar rabijo pogrebnika, ali avtomobil za krst, za
svatbe, ali kaj drugega, pokličite samo njega in njega podpirajte. Nič kaj
lepo ni, ako en narod podpira podjetnike ali obrtnike druge narodnosti,
svoje pa prezira. Narodna dolžnost je vsakogar, da podpira podjetnike in
obrtnike svoje narodnosti. Slovenci zapomnite si to!

Mr. Joseph Pavlak Vam nudi izborno moderno postrežbo pri pogre-
bih, ali v kakem drugem slučaju. Je Vam na razpolago noč in dan. Ka-
kor blizu ste Vi telefona, tako blizu Vas je on. Kadar ga potrebujete po-
kličite ga na telefon: CANAL 5903 ali 5666.

On ima na razpolago najboljše avtomobile za vse slučaje in potrebe.
Njegove cene so vedno zmerne, če ne nižje, kakor druge. — Na razpolago
ima najlepši moderni chapel na West Side, za one, ki nimajo prostora ob
času smrti, ali za katere kdo morda želi, da bi ležali na mrtvaškem odru
v njegovi kapeli. — Mr. Joseph Pavlak je odgovoren za vsaki posel, ki
ga izvrši in jamči za njega.

Kadar boste potrebovali torej pogrebnika, avtomobil za krst, za svat-
be, ali kaj drugega, tedaj pogledjte samo v list "Amerikanski Slovenec in
Edinost" in v oglasu Mr. Pavlaka boste našli njegovo telefon številko. Po-
kličite ga in v par minutah bo pri vas. Imejte to v spominu!

Se priporoča rojakom Slovincem za vse slučaje!

JOSEPH PAVLAK
PRVI SLOVENSKI POGREBNIK IN EMBALMER

1814 — So. Throop Street,

Chicago, Ill.

PHONES: CANAL 5903 in 5666.

JOHN R. RAYN

POGREBNIK

Cor. Sixth and Portland Str.
CALUMETH, MICH.

Automobile za pogrebe, krste
in ženitovanja na razpolago.

ZASTAVE

bandera, regalije in zlato zna-
ke za slovenska društva
izdeluje najbolje in
najceneje

EMIL BACHMAN.
2107 So. Hamlin Avenue,
CHICAGO, ILL.

Društva

SLOV. KAT.
PEVSKO
DRUŠTVO
"LIRA"

Pred. Anton Grdina
1053 E. 62nd St.
Podpreds. in pevovodja, Pe-
ter Sinovršnik

6218 St. Clair.
Tajnica: Rose Horvat
6711 Edna Ave.
Kolektarica: Mary Hrastar.
5901 Prosser Ave.

Seja se vrši vsaki prvi če-
trtek v mesecu in pevski sobi
stare šole St. Vida.

DR. SV. CIRILA IN METODA
Štev. 18. S. D. Z.

V društvo se sprejmejo člani od
16. do 55. leta starosti. Zavarujete se
lahko za \$150, \$300, \$500, \$1000,
\$1500 in \$2000 posmrtnine.

Za Bolniško podporo se lahko za-
varujete za \$7.00 ali \$14.00 na teden.
V društvo lahko vpišete tudi sve-
je otroke od 1. do 16. leta starosti.

Za nadaljna pojasnila se obrnite
na društveni odbor. Društvo zbora-
vsako 3. nedeljo v mesecu ob 1. uri
popoldne v Knausovi mali dvorani.

Predsednik Anton Strniša 100- E.
72nd Pl.
Podpredsednik, John Terček
Tajnik, John Widervol 1153 E.
61st St.

Zapisnikar, Frank Merhar.
Blagajnik, Josef Zakrajšek St.
Nadzorniki: Josef Zakrajšek ml.,
Anton Widervol st., Josef Mateučič,
Zdravnik, Dr. J. M. Seliškar.
Zastavonoša, John Jerman.
Redar, John Peterlin.

DR. SV. MARIJE MAGDA-
LENE,
štev. 162, K. S. K. J.
CLEVELAND, OHIO.

Predsednica, Helena Mally
277 Norwood Rd.
Podpredsednica, Johanna
Pelán.

Tajnica, Josephine Menart
1105 E. 63. St.

Zapisničarica, Rose Hrovat.
Blagajničarka, Frances De-
bevec 60'2 Glass Ave.

Zdravnik, Dr. J. Seliškar
in dr. M. Oman.

Seja se vrši vsaki prvi pon-
deljek v mesecu v stari šoli
sv. Vida. Assesment se tudi po-
bira vsakega 18. in 19. v me-
secu od 7. do 8. ure zvečer na
domu.

DRUŠTVO SV. VIDA
štev. 25, K. S. K. J.

Preds. Anton Strniša 1001 E. 72
Place.

Pod Preds. Jos. Žulič.
Tajnik, Anthony J. Fortuna 1093
E. 64 St.

Zapisnikar, Jos. Ponikvar.
Blagajnik, John Mele.
Nadzorniki: Jos. Ogrin, John Vi-
dervol, Jos. Germ.

Zastavonoša, Joe Baznik.
Vratar, Jacob Korencan.
Bolniški obiskovalec, Joseph Ogrin
1051 Addison Rd.

Zdravnik, Dr. J. M. Seliškar in
Dr. M. J. Oman.

Društvo zboraže vsako prvo nede-
ljo v mesecu v Knausovi dvorani.
Assesment se pobira na seji same
od 10. dopoldne do 4. ure popoldne.

V društvo se sprejemajo tudi otro-
ci od 1. do 1. leta.

Zavarujete se lahko za 20-letno za-
varovalnino ali pa za do smrti za-
varovalnino in sicer za \$250, \$500,
\$1000, \$1500 in \$2000 posmrtnine.
V društvo se sprejemajo tudi otro-
ci od 1. do 1. leta.

PRISTOPAJTE

NAJSTAREJŠI. NAJVEČJI IN NAJBOGATEJŠI
slovenski katoliški podporni organizaciji:

Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti

ki posluje že 30 let, (od 2. aprila 1894.)

Glavni urad v
lastnem domu na 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Njeno skupno premoženje znaša

\$1,200,000.00.

Solventnost 100.36%

K. S. K. Jednota ima v 20 raznih državah 140 krajevnih društev
z 21,300 člani obeh oddelkov.

Od svojega obstanka do 1. febr. t. l. je K. S. K. J. izplačala že
\$2,298,835.00 skupne podpore.

Pri K. S. K. J. se lahko zavarujete za posmrtnino v znesku
\$250.00, \$500.00, \$1,000.00, \$1,500.00 in \$2,000.00. Dalje se lahko
zavarujete za razne poškodbe, operacije, onemoglost, in bolniš-
ko podporo; pri slednji za \$1.00 ali 2.00 dnevne podpore in za
dolgotrajno bolezen. Dalje ima K. S. K. J. tudi 20 letni zava-
rovalni oddelke in zavarovanje do 70 leta.

Sprejema se člani od 1 — 55 leta.

Rojake(nje) so uljudno prošeni, da naj dobri katol. stvari na
ljubo ustanavljajo nova krajevna društva naše Jednote. Za
novo društvo zadostuje 8 članov(ice). Geslo K. S. K. Jednote
je: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD!"

Glede vstanovitve novih društev in glede drugih pojasnil se
obrnite pismenim potom na glavnega tajnika:

Joip Zalar. 1004 N. Chicago Str., Joliet, Illinois.

SOŠKI ČRNOŠOLEC:

MLADI GOZDAR

Izviran roman.

"Človeška misel je, kakor petelin na strehi," pravi Tone zamišljeno pred se zroč, — "kamor potegnejo razmere, tje se obrnejo misli." — Pridejo leta, ko boš srečen pri svoji ženki. Tedaj ne boš več neizkušen mladič, ampak resen mož, skrben oče; le sanjal boš morebiti še kakšenkrat o mladostni zarji. S časom pride vse, tudi — smrt."

"Prav deš, tudi smrt pride," pritrdi Mirko, a videlo se mu je, da so bile njegove misli drugod. —

"A zdi se mi, da zanima tebe nekaj drugega bolj nego smrt." —

"Nekaj drugega! — Kako misliš?"

"No, saj veš. — Ona deklica pri studentu . . ."

"Tone, ti me skušaš," pomaga si Mirko iz vidne zadrege.

"Ne, ljubi Mirko, jaz te ne skušam; a skušali te bodo kmalu drugi bolj, nego se nadejaš."

"Drugi? — Kdo more sploh kaj slutiti o rečeh, ki se gode v mojem srcu?"

"Pri županovih si bil že večkrat, ne-li?"

"Res je."

"Vidiš, to je nekaj. — Med ljudmi pa kroži vrhu tega še govorica, da pogleduje tudi dekle rado za teboj. Jožek, njen brat, sam, mi je preteklo nedeljo nekaj namigoval o tem."

"Ha, ne govori vendar takih neslanosti! — Ali misliš da je ona tako nespametna, da bi take stvari kar tako razodevala bratu?"

"Ti ne poznaš teh dveh otrok. a jaz ju poznam do dna duše. Brat in sestra sta v najlepšem pomenu besede: ene krvi in enega srca. Meji njima ni skrivnosti."

"Tone, ako poznaš Jožka in Milko, poznaš menda tudi mene. — Veš, da mi ni vnela srca slepa strast, ampak čista ljubezen, ki ne želi nikomur hučega."

"Vem, Mirko moj, da si možat; vem, da trpiš raji sam, nego bi pahnili v trpljenje svojega bližnjega. A pomisli, bo moglo-li dekle storiti to, kar storiš ti: odpovedati se —"

"Tiho! — Ne čuješ-li ničesar? — Nekdo trka zunaj," pretrga hitro Mirko govorjenje in vstane.

"Oj, ni-li nikogar doma?" oglasi se krepak moški glas zunaj.

"Cerkovnik iz Lesja je. — Kaj bo neki?" reče Sever in vstane nekoliko preplašen.

"Kaj bi radi?" vpraša Mirko držeč za ključ v vratih.

"Za božjo voljo odprite! Sveča je odgorela, z gospodom župnikom ne moreva naprej, nadgozdarica pa umira . . ." odgovori zunaj cerkovnik Drozeg.

"Prevideti gredo gospo! — Tone, prinesi hitro svečo!"

Nato odklene Mirko vrata. Cerkovnik vstopi, vtakne hitro novo svečo v svetilnico in odide.

"Jaz grem tudi k nadgozdarju," de Mirko Tonetu. "Kako v takem dežju?" začudi se Tone. "Prinesi mi dežnik! — Gospo bi rad še videl živo." Tone prinese takoj dežnik in Mirko pohiti za duhovnikom po razmočeni stezi.

Skrivnostno-milo je odmeval drobn glas zvončka mej šumenjem dežja po gozdni samoti in blede svetloba sveče je žalostno obsevala orumenelo listje . . .

Klobuk v rokah držeč je stopal Mirko za starčkom-duhovnikom. V očeh so mu igrala solze tajnostnega ganotja, iz srca so mu kipele pa k Bogu v sveti hostiji goreče molitve za blago gospo in za nepozabno mater. —

XVII.

"Milo zvon po dolu poje,
Se razlega čez vrhe;
Mlado mamico zakopat'
Štirje nesejo možje."

—X.

Spravljena z Bogom in s svetom je umrla blaga gospa Hostnikova še isto noč, ko je bil pri njej gospod župnik. Dva dni potem je bil pogreb z mašo. Dasi je bilo to na delavnik, vendar se je zbrala skoraj polna cerkev ljudi, da bi spremili na poslednji poti splošno priljubljene rajnico. Mej nosilci je bil županov Jožek in — kar je posebno ugajalo preprostemu ljudstvu — tudi gozdar Mirko. —

Prvi za krsto je šel ves čas soprog rajnice, gospod Hostnik. Solz ni bilo videti v njegovih očeh; a vse na njem je kazalo, kako hudo ga je zadela bolezen in smrt ljubljene soproge. Tedni bolečin in skrbi so začrtali v njegov obraz znamenja dolgih, mučnih let.

Ko je na pokopališču župnik vrgel lopato prsti na krsto rajnice in je s tresočo se roko isto storil za njim nadgozdar, zaihtelo je ljudstvo in s solzami v očeh pokleknilo ter molilo za rajnico. . .

Našim trgovcem

je dobro znana uljudna postrežba naše banke. Ugodnosti, ki jih prejemo od nas potom svojega čekovnega računa so mnogovrstne. Tudi vi ste lahko istih deležni i ako imate ULOŽEN DENAR NA ČEKOVNI RAČUN ter bi nas veselilo vam dati nadaljna pojasnila v ti zadevi. Mnoga naša društva plačujejo svoje izdatke s čeki izdelanimi na našo banko, istotako tudi K. S.

K. Jednota, v svojo popolno zadovoljnost.

Kadar potujete, vzemite na pot naše potniške čeke, katere izmenjate lahko povsod kakor navadni papirnati denar. Vendar so bolj varni kot denar, ker je vsak ček registrovan z Vašim podpisom, ako bi ga slučajno izgubili.

Naš kapital in rezervni sklad v vsoti več kot \$740,000, je znak varnosti za vaš denar.

JOLIET NATIONAL BANK

CHICAGO AND CLINTON STS. — JOLIET, ILL.

Wm. Redmond, preds.

Chas. G. Pearce, kasir.

Joseph Dunda, pomož. kasir.

NOV NASELNIŠKI ZAKON

Po novem naselniškem zakonu so gotove osebe izvzete iz kvote, a nekatere pa imajo prednost v kvoti. Postopanje za dobavo potrebnega dovoljenja je povsem drugačno od prejšnjega. Kdor želi koga dobiti iz starega kraja, ali želi sam potovati tja in se zopet vrniti, naj se obrne na mene za pojasnila in potrebne spise. Rojaki v Zapadni Pennsylvaniji najboljšo storijo, če pridejo osebno k meni. Uradne ure v pisarni od 9. do 5. Zvečer in ob nedeljah pa na domu 208 — 57th Street.

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR.

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa.
(Nasproti sodnije)

Za dobro pohištvo

SE obrnite vedno na staro poznano veletrgovino.

Ako hočete Vaše domove opremiti s trpežnim in dobrim ter lepim pohištvom, tedaj pojdite tja, kjer se take pohištvo prodaja.

Ako hočete imeti v Vaši kuhinji dobro peč, dobro kuhinjsko posodo tedaj pojdite isto kupiti h

W. SZYMANSKI

VELETRGOVINA Z RAZLIČNIM POHIŠTVOM.

1907 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

IZ JUGOSLAVIJE

(Nadaljevanje s 1. strani.)

v Sloveniji volitve "delati" po makedonskem vzoru. Vdirati bo treba s silo v volilne lokale, pretresati kroglice iz enih škrinjc v druge, opozicijske proti vladi razkričati za opozicijske proti državi, jih zapirati, ustaviti njihove liste ter se poslužiti piseske cenzure — potem bo vladna večina gotova stvar. Za vse to pa je vendarle potrebno kakšnega vnanjega povoda, treba je predvsem spopadov in nemirov. V tem slučaju vlada lahko brez večje sramote vpelje diktaturo! In diktaturo potrebuje današnja vlada, ako noče pasti! Sedaj razumete, zakaj so skrivni faktorji dirigirali mlade in idealne mladeniče v — Trbovlje med komuniste . . . Krivda je na vladi, ki ljudi oborožuje, da njihov nacionalni idealizem lahko pozneje kdaj — kadar pride pravi trenutek! — Zlorabi za svoje egoistične umazanijske.

Zastopniki S. L. S. so v teh žalostnih dogodkih takoj pravilno informirali češkega predsednika Masaryka in angleško javnost. Govorili bodo o tem tudi v narodni skupščini, kakor hitro se snide. In potem Vam bom tudi jaz zopet kaj novega poročal.

Namesto večerje v smrt.

James Carney, čuvaj v hiši McCormick v Chicagi, je prišel dne 1. julija zvečer v kuhinjo k večerji, predno pa sede za mizo si umije roke, ko pa se briše z obrisačo, mu le ta pade na tla. Carney se pripogne da bi pobral brisačo, v tistem mu pa zdrkne tudi

revolver na tla, kateri se sproži in kroglica zadene čuvaja v stegno, tako da je prišla v spodnjem delu telesa ven. Prepeljali so ga takoj v bolnišnico, kmalo nato je pa izdihnil. Nesrečnež je bil star 61 let, v službi pri McCormick je bil tri leta kot nočni čuvaj v hiši na 1000 Lake Shore drive.

SLOVEČI UMETNIŠKI FOTOGRAFIST

Nemecsek

1439 W. 18th Street

IZDELUJE NAJBOLJŠE SLIKE

SVOJ POKLIC VRŠI ŽE 30-LETNO IZKUŠNJO

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vse postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslopij mehki in trdi les, lath, cedrne stebre, desk in šingelne vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala. Predno kupiš LUMBER oglasi se pri nas in ogledaj si našo zalogo! Mi te bomo za dovoljili in ti prihranili denar

W. J. LYONS

Naš office in Lumber Yard na voglu
DES PLAINES IN
CLINTON STS

Grdina in Sinovi

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CLEVELANDU

1053 East 62. Street.

Telephone: RANDOLPH 1881

BOLJŠE DELO ZOBOZDRAVILSTVA ZA MANJ NOVCEV.

Ako imate kaj sitnosti s svojimi zobmi, je najbolje, če jih daste popraviti predno greste na dopust ali počitek. Ako jih zdaj ne daste popraviti, se vam bo to odtegnilo, ker na potovanju ali od doma, ni misliti na zobozdravnika.

Mi popravimo vaše zobe v kratkem času, da boste zadovoljni.

Preiščemo in ocenimo zastonj. — Postrežnice.

Phone 4854.

VSE DELO JAMČENO

ste zadovoljni.

Preiščemo in ocenimo zastonj. — Postrežnice.

Phone 4854.

BURROWS

ZOBOZDRAVNIK

D'Arcy Bldg. 2 nadstropje.

Odprto vsaki dan in zvečer ob nedeljah do poldne.

Vogel Chicago in Van Buren ceste.

Joliet, Ill.

ROJAKI V FOREST CITY IN OKOLICI

Se priporočamo pri nakupu razne železnine in kuhinjsko pohištvo, pri nas dobite vsakovrstne barve in varniše in drugo orodje, ki se potrebuje pri barvanju, razne kotle in drugo posodo za kuho, vsakovrstno orodje za rokodelce. Imamo največjo zalogo te vrste v mestu. Prodajamo po najnižjih cenah, ki je mogoče. Delamo tudi vsakovrstno plumbersko in kleparsko delo.

Priporočamo se za obilen obisk.

BENJ. EICHHOLZER

Trgovec z vsakovrstno železnino

527 — Main Str.

Forest City, Pa.

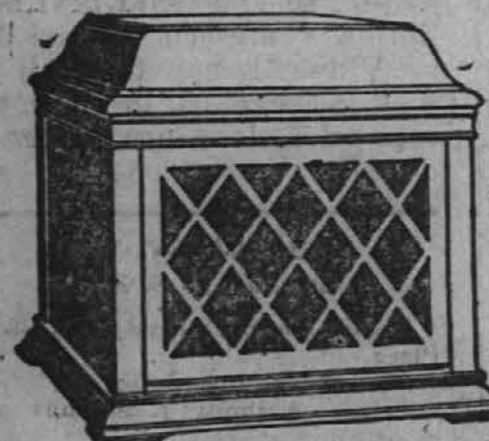
SLOVENSKE GOSPODINJE

so prepričane, da dobijo pri meni najboljše, najčistejše in najcenejše — MESO IN GROCERIJ — istotako vse vrste drugo sveže in prekajeno meso, ter vse druge predmete, ki spadajo v področje mesarske in grocerijske obrti.

JOHN N. PASDERTZ

Cor. Center and Hutchins Street, JOLIET, ILL.
Chicago telefon 2917.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in ogledajte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plešče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnjo obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJ imamo v zalogi vedno najboljše, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA.

Phone: 104